

מסורת הש"ס

א) לישנא דקרא ויקץ בישן ה' (תהלים עה טז), ב) הויתם סיא' מיה', ג) גיז' שם מעלה י', ד) ותי חור' מנחות ז' ויה' דלא, (ט) שמיני רש"ט, ו) חולין קכד', ז) [לקמן לו: ד"ה שאלתוהי כתבו הטעם ע"ש], ח) ויקרא כה ז, ט) [עין פו' מנחות ח: ד"ה לה מעשרות רב כסוגיה דהנא]:

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה ויקץ כסן הפיגול וכו' ומגטלו לצירוף שמצורף וכו' וחסר ומצורף: ב) ד"ה לעמא וכו' וא"ת אי דלא תנא מלתא: ג) ד"ה חור' ויבטי' וכו' וכו' מלמד שמלטרפין היינו דוקא סיא':

שינויי נוסחאות

א] כשה' מתקן וכן למה דכ"ו רפי"ט ושי"ט, אמנם כבתי"א נלמד מבי"ר זין חלה, וכ"כ מבי"ט, ועי' ז"ק דמקו"מ גירסתיו וכ"מ בקי"ב: ב] ס"י וכות' (שי"ט): ג] לעצמו וזה לעצמו (שי"ט) וכה' (בסורח): ד] אמר למה דכ"ו וכתבתי: וכו' דק"ס: שהסופרו צטטות מבי"ר: ח] ג"ל לא דלא, ומיה' נלמה ממקם (שי"ט) וכה' ככ"ט וכתבתי, אלם כתוב' (בבב"י): ו] ואין (כ"כ): ז] ג"ל חור' לומנו (שי"ט) חור' למקומו (דק"ס), וכו' ח"ג וק"ר,א ש"ה גירסת הרמב"ם עש"ז: ח] כחצי (שכ"ח) וכו' (בבב"י): ט] כחצי (פ"ק): י] רבא גי"ל (שי"ט) וכה' (כ"כ) ובי"ד גרס' רב אסי, ועי' ש"ש: יא] והא איבא גי"ל (שי"ט): יב] הראשון את חצי זית האחרון (בבב"י): יג] בשנתרף עש' חצי (שי"ט) ועי' בבי"י: יד] יעור גי"ל (שי"ט): טו] בשנתרף דראשון (בבב"י): טז] פסולה ולא טימאה: יז] מעיקרא שיעור שבל' (שי"ט, ובי"ד בתי): יח] ג"ל אוכל (כ"כ): יט] והצי צביה אחרת ממקם, וז"ל רשנמא בורל' (כ"ה בב"י וכו') חקין (שי"ט) ולפי"ז לא נמסא שיעור האולם שנתרף בורל', וזה כתב הללוין כש"מ כלומר וכו' עיי"ש: יא] ראשון קאמר ואינו בעשה עוד (שי"ט): יב] מתובר (רש"י): יג] כש' שמימא (כ"כ) וכן הגיה ה"ח בשנת כ"א ע"א: יד] דאמר (שי"ט): יו] ואיצטרף בהדי' (שי"ט): יז] דאצי"ג דראשנייהו (שי"ט): יח] להאכילה גי"ל (שי"ט): יט] דבבה' (שי"ט): כ] עם מחשבה אכילה אדם גי"ל (שי"ט): כא] כש"מ סוף דמחשבות הויין: לב] פרייה שאין גי"ל (שי"ט): לא] גי"ל וחורו (צ"ק): לב] וליקץ (ב"ש): לג] דאין מנחו' (שי"ט): לד] ממנו כדפרי"ת ולפי' שפרשתי: לה] את דלא מיידי ראיה מקרא דלהבמתך וליהא אשר בארצך תהיה כל הבואה לאכיל' דאין שמיטא (כ"ה דרשמי' אכילה גבי בהמה וכו') (שי"ט): לו] חסין בתוסי' מנחות ז' (ז"ל: הבואה לאכיל' (רש"י): לז] כש"מ נוסף דרש"י דרבי כלבים או אכילה הוא: לח] ומכל גי"ל (שי"ט): לט] אבל דאין חסין וכו' ע"י שפ"א כ"ז דלון לז' מנן ומקומו דג"ה שאלתוהי קיימאש' שם עש"ז: לו] ועי' חוס' לקמן לו ב' ד"ה שאלתוהי כ"א ע"י כש"י לעיל אות ט: (ר"ת)

שיטה מקובצת

באי לא אצי"ג חורו בבית, סיה' לפי פירוש אפי"ר, אכל קסא גרמ' על ג' דפי' האוכלים מקבלים טומאה בכל שהוא מזה דלמתיך דאכלת (פי' מיה') אלו משעתין תכלין וחשבי פחות מביתא אולקין, ואי מקבלים טומאה איך חולקין (דקיי"ל) [וא' קיי"ל] דכל דבר המקבל טומאה אינו חולק כמי הטומאה (כ"כ דף ע"ו, ור"ת)

מזה נלמדים יד ב' כשיעור מעיקרא (כ)שנתמא בלא הטומאה (עד) שחלקו ועירבן עד חצי ציה, ומי"מ מייתי שפיר דבר הכי מליה שלקת חצי ציה חצי חור, וכן אמר אפי"ר, אכל קסא דאצי"ג דראשנייהו (כ"ה דרשמי' אכילה גבי בהמה וכו') (שי"ט): לו] חסין בתוסי' מנחות ז' (ז"ל: הבואה לאכיל' (רש"י): לז] כש"מ נוסף דרש"י דרבי כלבים או אכילה הוא: לח] ומכל גי"ל (שי"ט): לט] אבל דאין חסין וכו' ע"י שפ"א כ"ז דלון לז' מנן ומקומו דג"ה שאלתוהי קיימאש' שם עש"ז: לו] ועי' חוס' לקמן לו ב' ד"ה שאלתוהי כ"א ע"י כש"י לעיל אות ט: (ר"ת)

מאי תיבעי לך השתא כוית וכוית הוה לך למידק דהוי כלל' מדלא אמיתמא אלא כוית כוית לפרטא הא כוית וכוית כלל' כוית למחר בחור מיבעיא לך, ובעיין איפשיט דבעינן לעיל כוית כוית תנן או כוית וכוית תנן ש"מ דכוית וכוית תנן, ומהכא אמרינן בגמ' דהאומר לחצירו

בקדושין (דף מז.) ובגמרא דשבעת

הפקדון (שבעות נח.) רבי היא דאמר

ל"ש כוית כוית ל"ש כוית וכוית פרטא

הוי: לישנא אחרینא [לא] גרסינן:

ויקץ ישן (ב) פיגול כיון שמלא

חצי זית ראשון י"ז חצי זית אחרון

שהוא מינו יעורר משנתו ומצטוו

שנצטרף י"ז עם חור למקומו לפסול ולא

לפגל וחסור מצטרף עם זה לפגל

ובטל לו חצי זית דחור למקומו

מלהוציא מידי פיגול דאין חצי זית

מועיל במקום כוית ולא אמרי' כבר

נצטרף עם שאכלו לפסול ולא יחזור

ויפטר ממנו: עירוב מחשבות הוי

מכיון שנצטרף שוב לא יד' ד: ראשון.

התערובות הוה תורת ראשון עליו

לעשות מגעו שני דהא איכא שיעורא

דראשון בגויה ליתן טומאה: חלקו

זה שני וזה שני, שהרי בכל אחד

חצי שיעור דראשון וחצי שיעור דשני

ותנן לקמן בשמעתא [א] ראשון ושני

מצטרפין לטומא בקל שבשניהם: הא

חור ועירבן ראשון, כדמסיים ואזיל

מגופא דמתי"א אלמא כשחור ומלא

את מינו יעורר מצירוף דשאינו מינו:

נפל זה עצמו וזה עצמו, כשנסתלק

הראשון נפל חצירו עליה פסלה [א] ולא

טימאה לעשות שניה שכשנפל האחד

לא היה צו כציה נקלה וכשנפלו חצירו

כבר נסתלק זה: נפלו שניהם כאחד.

וה"ה צוה אחר זה אם נפל השני בעוד

הראשון עליה שניהם כאחד קרי ליה:

עשה שניה, אלמא הדרי ומצטרפי

ראשון שניה ושניה: הסס איכא

שיעורא, מעיקרא י"ז שלם הוא ונחלק

הלכך כשחור ועירבו חור שמו עליו:

אלו כהא, מעיקרא וחצי זית פגול וחצי

זית פסול לא נקלה שם פגול עליו

כי אם שם פסול הלכך כי הדך חצי

חצי [זית] דומן לא פקע שם פסול

למיחל שם פגול: ה"ג האוכל י"ח חצי

ציה שנתמא בלא הטומאה וחצי י"ח

ציה אחרת שנתמא בורל הטומאה

מצטרפין זה עם זה לטמא בקל

שבשניהם מאי לאו אף עד גז דהדר

מליה לא דלא הדר מליה: לטמא

בקל שבשניהם, אלם נגע בתרומה

פסלה ולא עמאה דליכא כשיעור מן

הראשון, מאי לאו אפי' חור והשלים

מואכל ראשון אחר על זה עד שהיה צו כציה אוכל ראשון [א] דלוי

עושה עוד ראשון הואיל ולא היה צו מעולם שיעור קודם שנמערב עם

אוכל שני אלמא כי לא הוי ציה שיעורא מעיקרא אין חור ויעורר, וא"ת

אי (א) בלא הוי ציה שיעורא מעיקרא הלא קיבל טומאה מאד

הטומאה ממחילתו משוזה לדצריך שהאוכל מקבל טומאה בכל שהוא

אכל לטמא אחרים צריך כציה ובצרייתא שלימה בתי"כ (א) כל אשר

בתוכה [א] יטמא מכל האוכל מלמד שמטמא [ב] בכל שהוא יכול יטמא

אחרים בכל שהוא מ"ל אשר יאכל דהיינו כציה כדילפי' בפי"ח דיומא

(דף פ.) אוכל הנאכל בצמ אמת ושעירו כחמים אין צית הצליעה

מוחקר יותר מבציתת מרגנול: ה"ג דדרב דימי חצי זית חור למקומו

וחצי זית חור לזמנו וחצי זית חור לזמנו סאך בר קפרא כו'. דכיון דהוי

לז' הוי חור דומן גבי מדמי מצטרפי ולא אמרינן מצי חצי חור

(נעיל כט.) יהיה מלמד מצטרפין א) היכא דליכא מינו לצרפי' דהיה: כי אסא רבין אמר, לזו הכי מתי בר קפרא דכיון שקדמו חצי זית

דמקום חצי חצי זית קמא דומן ואיצטרף י"ז ושזו אין חורר ויעורר אלא הכי מנא חצי זית חור לזמנו וחצי זית חור למקומו פיגול אין חצי זית דמקום מועיל לצטל זמן דהוי כוית: רב אשי כו'. כרנא סבירא ליה דאמר לעיל ויקץ כישן הפיגול ואפילו

אפסקיה במחשבת מקום ועדיפא דרב אשי מדרבא דאשמעינן רבותא אע"ג [א] דחשביניהו לזמן ומקום צמד דבורא וצירפן בשפתיו לכוית

אחד אפי"ה מצטרף למינו: יאילו כהלניס, אלמא שמה אכילה: אלא מעשה חושב, על הבשר לאכול [א] בלא הדיוט למחר: הכי נמי

דהוי פיגול: וכי סימא הכי נמי והא אן סנן, דאפי" אש גבוה [א] צמדי דחוי לא ואורחה לא מצטרפא אס [א] חישבה עם אכילה אדם ואע"ג

דאכילה שמה אלמא לא מדמי אכילות להדדי דכל חדא וחדא למילתיה הוא דהויא אכילה: צמר אולוקין, שנים האולוקין את היות: הא

כל הזבחים שקבלו דמן פרק שני זבחים

לא.

ויקץ כישן הפיגול. לא שייך כהא מלא מין את מינו ויעורר [א]:

עירוב מחשבות הוי, [א] שאין הפסול מניח הפיגול ליפרד

מעליו: **הא חור ועירבן ראשון הוי**, תימנה מה ענין זה אלל זה

דגבי קרבן כשאמר חצי זית חור למקומו וחצי זית חור לזמנו הרי

כבר נפסל הקרבן ואינו חוזר ונעשה

פיגול אבל חצי ציה ראשון וחצי ציה

שני שנמערבו דנעשה שני אין הטעם

לפי שנתבטל חצי ציה הראשון אלא

משום דלכן לו כח לטמאות צפני

עצמו הלכך כשצטרף עמו חצי ציה

ראשון למה לא יהא ראשון א:

נפלו שניהם באחד עשאוה שניה, למ"ד יש נוגע חור [א] ונוגע:

התם איבא שיעורא, פי' צקוט' מעיקרא שיעור שלם הוה

ונחלק הלכך כשחור וערבו שמו חור

עליו אכל כהא מעיקרא חצי זית

פיגול וחצי זית פסול לא נקרא שם

פיגול עליו כי אם שם פסול הלכך

כי הדך חצי זית דומן לא פקע

שם פסול למיחל שם פיגול, ולפירוש

זה הוה ליה למימר הסס הוה ציה

שיעורא הכא לא הוה ציה שיעורא

ומפרש ר"ת איכא שיעורא שיש מן

השמי כשיעור לפיכך מניח לו לראשון

להפדר מעליו והלך [א] לו להסתדר

אלל ראשון אחר הכא ליכא שיעורא מן

הפסול ואין מניח לו לפיגול להפדר

מעליו: **אמר רב המנונא מנא**

אמינא לה דתנן האובל שנשמא באב

הטומאה, שהיה צו כציה ושנממא

בזולד הטומאה שהיה צו כמו כן

כציה, מצטרפין זה עם זה אם כי

חצי ציה מן הראשון וחצי ציה מן

השמי מצטרפין לטמא בקל שבשניהם

מאי לאו אע"ג דהדר מלייה דלמא [א] דלא הדר

מלייה כי אתא רב דימי אמר חצי זית חור

למקומו וחצי זית חור לזמנו וחצי זית חור לזמנו

חצי בר קפרא פיגול אין [א] חצי זית מועיל במקום

כוית רב אשי מתני הכי חצי זית חור לזמנו

וכוית חציו חור [א] למקומו וחציו חור לזמנו תני

בר קפרא פיגול אין [א] חצי זית מועיל במקום

כוית אמר רבי ינאי ד'חישב שיאכלוהו כלבים

למחר פיגול דכתיב ואת איזבל יאכלו

הכלבים בחלק יזרעאל מתקף לה רבי אמי

אלא מעתה יחישב שתאכלוהו איש למחר

דכתיב ותאכלוהו איש לא נופח ה"ג דפיגול

וכי תימא הכי נמי והתנן לאכול כחצי זית

ולחקטיר חצי [א] כוית בשר שאין אכילה והקטרה

מצטרפין אי דאפקה בלשון אכילה ה"ג

הכא במאי עסקינן דאפקה בלשון הקטרה

דלשון אכילה לחוד ולשון הקטרה לחוד בעי

רב אשי י חישב לאכול כוית בשני בני

אדם מהו בתר מחשבה אזלינן דאיבא [א]

שיעורא או בתר אוכלין אזלינן וליבא שיעורא

אמר אביי ת"ש לאכול כחצי זית ולחקטיר

כחצי זית בשר שאין אכילה והקטרה מצטרפין

פשיטא ליה דשייכא ליה גבי צממה דצבר הראוי לה כדכתיב (א) תהיה כל

צבואתך (א) לאכול אלא מאכילת צצר מייתי רחיה [א]:

בבב"י תאבא'הו איש לא נופח, תימנה דלא מייתי קרא דאס האכל

יאכל דבשמי אכילות הכמות מדרבנן אסת אסת אסת אדם ואסת

אכילת מוצא (נעיל ג:) וכתיב (ויקרא ז) אשר תאכל אסת אסת העולה

ו"ל דאש דגבוה פשיטא ליה דשמה אכילה ובכל [א] מקום אין אכילה

והקטרה מצטרפין (א) אכל [א] השתא דאמרת דכל אכילת אש שמה אכילה

קשיא ליה אמאי אין מצטרפין: **שאין אכילה** והקטרה **מצטרפין**,

מרישא הוה מצינא למידק דקמתי להקטיר דצר שדרכו להקטיר

הא דצר שאין דרכו להקטיר לא אלמא אכילת אש לא שמה אכילה:

ואת איזבל יאכלו הכלבים, [א] הא

דכתיב **תאבא'הו איש לא נופח**, תימנה דלא מייתי קרא דאס האכל

יאכל דבשמי אכילות הכמות מדרבנן אסת אסת אסת אדם ואסת

אכילת מוצא (נעיל ג:) וכתיב (ויקרא ז) אשר תאכל אסת אסת העולה

והקטרה מצטרפין (א) אכל [א] השתא דאמרת דכל אכילת אש שמה אכילה

קשיא ליה אמאי אין מצטרפין: **שאין אכילה** והקטרה **מצטרפין**,

מרישא הוה מצינא למידק דקמתי להקטיר דצר שדרכו להקטיר

הא דצר שאין דרכו להקטיר לא אלמא אכילת אש לא שמה אכילה:

הא

ואף על גב דמחשבה דשליחות יד הוי כדבור כדפירשנו מחשבה קדשים נמי אימא למימר דכדבורי, וגם כן איתא בריש מנחות מחשבה

דחורמה מיהא כשיטלה במחשבה הוי בלא דיבור כדמוכח בפרק כשבורות שותין תנן ולא כמו שמשמע פירוש הקונטרס דפרק בתרא

דבבורות דבעי למימר דחורמה נמי כדבורא, עד כאן (שע"מ צ"מ דף מה):

ואף על גב דמחשבה דשליחות יד הוי כדבור כדפירשנו מחשבה קדשים נמי אימא למימר דכדבורי, וגם כן איתא בריש מנחות מחשבה

דחורמה מיהא כשיטלה במחשבה הוי בלא דיבור כדמוכח בפרק כשבורות שותין תנן ולא כמו שמשמע פירוש הקונטרס דפרק בתרא

דבבורות דבעי למימר דחורמה נמי כדבורא, עד כאן (שע"מ צ"מ דף מה):

ואף על גב דמחשבה דשליחות יד הוי כדבור כדפירשנו מחשבה קדשים נמי אימא למימר דכדבורי, וגם כן איתא בריש מנחות מחשבה

דחורמה מיהא כשיטלה במחשבה הוי בלא דיבור כדמוכח בפרק כשבורות שותין תנן ולא כמו שמשמע פירוש הקונטרס דפרק בתרא

דבבורות דבעי למימר דחורמה נמי כדבורא, עד כאן (שע"מ צ"מ דף מה):

ואף על גב דמחשבה דשליחות יד הוי כדבור כדפירשנו מחשבה קדשים נמי אימא למימר דכדבורי, וגם כן איתא בריש מנחות מחשבה

דחורמה מיהא כשיטלה במחשבה הוי בלא דיבור כדמוכח בפרק כשבורות שותין תנן ולא כמו שמשמע פירוש הקונטרס דפרק בתרא

דבבורות דבעי למימר דחורמה נמי כדבורא, עד כאן (שע"מ צ"מ דף מה):

ואף על גב דמחשבה דשליחות יד הוי כדבור כדפירשנו מחשבה קדשים נמי אימא למימר דכדבורי, וגם כן איתא בריש מנחות מחשבה

דחורמה מיהא כשיטלה במחשבה הוי בלא דיבור כדמוכח בפרק כשבורות שותין תנן ולא כמו שמשמע פירוש הקונטרס דפרק בתרא

דבבורות דבעי למימר דחורמה נמי כדבורא, עד כאן (שע"מ צ"מ דף מה):

ואף על גב דמחשבה דשליחות יד הוי כדבור כדפירשנו מחשבה קדשים נמי אימא למימר דכדבורי, וגם כן איתא בריש מנחות מחשבה

דחורמה מיהא כשיטלה במחשבה הוי בלא דיבור כדמוכח בפרק כשבורות שותין תנן ולא כמו שמשמע פירוש הקונטרס דפרק בתרא

דבבורות דבעי למימר דחורמה נמי כדבורא, עד כאן (שע"מ צ"מ דף מה):

ואף על גב דמחשבה דשליחות יד הוי כדבור כדפירשנו מחשבה קדשים נמי אימא למ